

doend geheugen oefenen, willen hem leeren goed waar te nemen met het oog, het oor, het verstand; zij willen door de concentratie der zintuigen en der geestelijke werkingen zijn geest verrijken, door de oefening van waarnemen, zijn gehoor scherp, hem leeren van zijn meeningen zich rekenschap te geven. Zulke veelzijdig ontwikkelde persoonlijkheden banen zich een weg door het leven. *Bid en werk!*

Een derde advertentie vermeldt o.m.: Wij geven U leiding, dagelijksche leiding, en die behoeft gij; dagelijksche hulp en voorlichting, door onze schriftelijke lessen, samengesteld (dit is helaas een leugen, B.) door mannen, die de menschelijke ziel kennen en ze den weg wijzen door de kracht en de wijsheid des Heiligen Geestes. Iets verder staat: God laat niet varen, wat Zijn hand begon. Daarna: *Deze aarde gaat voorbij en al hare begeerlijkheid*. Hierover wordt iets uitgeweid, doch niet erg in overeenstemming met den bijna gelijkkluidenden bijbeltekst; dan komt: Heden cursist No. 1540 ingeschreven.

Het zal mij vergund zijn hierbij af te breken. Alles is gelardeerd met vrome zinnen, met uitdrukkingen, die vooral sterk op bijbelteksten moeten lijken, met bijbelplaatsen zelf, vaak glad te onpas, op den klank aangehaald, totaal mistruikt. En dat alles om stoffelijk voordeel.

Eén voorbeeld nog, zij het met weerzin. In het reclameboekje, waaruit we boven aanhaalden, dat men moest zien klaar te zijn, als de fortuin tot ons kwam, staat daarachter zoo maar: Zult gij de gelegenheid, die u het *Christelijk Instituut* tot ontwikkeling uwer persoonlijkheid biedt, ongebruikt laten voorbijgaan? *Het gaat niet geheel buiten de leiding der goddelijke Voorzienigheid om, dat deze gelegenheid u geboden wordt.*

De man, die mij het boekje zond, waaraan ik dit laatste voorbeeld ontleen, teekende erbij aan: hû! bijgeloof te baat genomen. Zoo profaneerend spreekt nog geen Kokadorus. Ik ben het geheel met hem eens.

Ons tweede groote bezwaar tegen het Instituut is, dat het een zeer misleidende voorstelling van zaken geeft. Dat bijvoorbeeld de eerste cursus van Ds. Fernhout zou zijn, de tweede van Van Wijlen, enz.

De vier bedoelde cursussen, boven tezamen genoemd